

Brussel, 17 januari 2023
(OR. en)

5124/23

ECOFIN 19
UEM 13
SOC 7
EMPL 6

RESULTAAT BESPREKINGEN

van: het secretariaat-generaal van de Raad

aan: de delegaties

nr. vorig doc.: 5038/23

Betreft: Waarschuwingmechanismeverslag 2023
Conclusies van de Raad (17 januari 2023)

In de bijlage vinden de delegaties de conclusies van de Raad over het waarschuwingmechanismeverslag 2023, die op 17 januari 2023 door de Raad Economische en Financiële Zaken zijn goedgekeurd.

WAARSCHUWINGSMECHANISMEVERSLAG 2023

– Conclusies van de Raad Ecofin –

De Raad (Ecofin):

1. MERKT OP dat de economie van de EU zich na de pandemie in 2021 en 2022 sterk heeft hersteld omdat er op nationaal, eurozone- en EU-niveau snel beleidsmaatregelen zijn genomen en dat, ondanks de economische gevolgen van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, de meest ongunstige scenario's zijn vermeden. De druk door de hoge energieprijzen, de uitholling van de koopkracht van huishoudens, een zwakkere externe omgeving en aangescherpte financieringsvoorwaarden treden nu evenwel uitdrukkelijk op de voorgrond en nu we 2023 ingaan, vertraagt de economische activiteit. ERKENT dat de arbeidsmarkt veerkrachtig blijft. ERKENT dat er grote onzekerheid heerst, met name wat betreft de aanhoudende energiecrisis. ONDERSTREEPT dat de kwetsbaarheden en risico's in verband met macro-economische onevenwichtigheden, met inbegrip van mogelijke nieuwe onevenwichtigheden, groter worden door de verslechterende economische omstandigheden.
2. ONDERSTREEPT dat er voor de algemene prestaties van de eurozone en de EU een voortdurende nauwe coördinatie van de beleidsreacties nodig is om de gevolgen van de hoge energieprijzen te beperken. BENADRUKT dat ongecoördineerde maatregelen kunnen leiden tot overloopeffecten naar de lidstaten en met name naar de eurozone, een gelijk speelveld in gevaar kunnen brengen, tot grotere verschillen kunnen leiden en de heterogene impact van de energiecrisis kunnen versterken.
3. BENADRUKT het belang van de voortdurende uitvoering van de procedure voor macro-economische onevenwichtigheden voor het vroegtijdig opsporen, het voorkomen en het corrigeren van onevenwichtigheden die de goede werking van de economieën van de lidstaten, de economische en monetaire unie of de economie van de Europese Unie als geheel belemmeren. IS INGENOMEN MET het waarschuwingsmechanismeverslag 2023, dat het begin markeert van de twaalfde jaarlijkse ronde van de procedure voor macro-economische onevenwichtigheden.

4. IS HET IN GROTE LIJNEN EENS met de beoordeling in het waarschuwingsmechanisme-verslag wat betreft de ontwikkeling van macro-economische onevenwichtigheden in de EU en in de eurozone, en opkomende risico's. IS ERMEE INGENOMEN dat, voordat de economische omstandigheden verslechterden, de hoge particuliere en overheidsschulden in veel lidstaten weer lager werden nadat de pandemie de aanpassing had onderbroken en had gezorgd voor hogere schuldquotes, en NEEMT ER NOTA VAN dat de nominale bbp-groei naar verwachting zal bijdragen tot een verlaging van de schuldquotes in zowel 2022 als 2023. ERKENT dat de snel veranderende economische omstandigheden en de aanscherping van de financieringsvoorwaarden naar verwachting zullen zorgen voor een nog grotere druk op de particuliere en de overheidsschuld.
5. MERKT OP dat de lopende rekeningen van de meeste lidstaten in 2021 zijn teruggekeerd naar hun positie van vóór de COVID-pandemie, hetgeen ook tot uiting kwam in de toename van het overschot op de lopende rekening van de eurozone. BENADRUKT dat de saldi op de lopende rekeningen, met inbegrip van het overschot op de lopende rekening van de eurozone, in 2022 sterk zijn gedaald, voornamelijk als gevolg van de hoge energieprijzen. IS INGENOMEN MET de verwachte terugkeer van de symmetrische aanpassing van de externe posities in de eurozone. NEEMT NOTA van de sterke stijging van de arbeidskosten per eenheid product in sommige lidstaten met overschotten op hun lopende rekening.
6. MERKT OP dat de loonstijgingen in 2022 zijn versneld en niet gepaard zijn gegaan met hogere productiviteit, waardoor het kostenconcurrentievermogen nog meer onder druk is komen te staan. ERKENT dat het reële beschikbare inkomen van huishoudens daalt als gevolg van de hoge inflatie. MERKT OP dat er zich in sommige lidstaten tweede-ronde-effecten kunnen ontwikkelen. ERKENT dat de inflatie hoog is en sterk verschilt van lidstaat tot lidstaat, hetgeen een ongelijke invloed kan hebben op de reële effectieve wisselkoersen, met gevolgen voor het concurrentievermogen, met name in de eurozone.
7. NEEMT NOTA van de aanhoudende afname van niet-renderende leningen en van het herstel van de winstgevendheid van banken, maar ERKENT dat de verslechtering van de economische omstandigheden een negatief effect kan hebben op de kwaliteit van activa en de winstgevendheid van banken. MERKT OP dat de huizenprijzen in sommige lidstaten in 2021 en begin 2022 verder zijn gestegen en dat deze naar verwachting zullen dalen vanwege de stijging van de rentetarieven en het lagere reële beschikbare inkomen van huishoudens; ERKENT dat de huizenprijzen in veel, maar niet in alle EU-landen dalen. ERKENT dat stijgende rentetarieven van invloed zijn op het vermogen van huishoudens om hun hypotheek te betalen.

8. IS INGENOMEN MET de kwalitatief hoogwaardige analyse in het waarschuwingsmechanismeverslag, waarbij de nadruk ligt op een toekomstgerichte beoordeling van de mogelijke ontwikkeling van de risico's voor de macro-economische stabiliteit. NEEMT NOTA VAN de toegenomen zichtbaarheid van de dimensies van de EU en de eurozone in het verslag.
9. NEEMT KENNIS VAN het voornemen van de Commissie om diepgaande evaluaties uit te voeren voor de tien lidstaten die in 2022 met onevenwichtigheden of buitensporige onevenwichtigheden te kampen hadden, alsook voor zeven andere lidstaten met een bijzonder risico op nieuwe onevenwichtigheden. IS INGENOMEN MET de geplande voorbereiding van diepgaande thematische beoordelingen van de ontwikkelingen op de huizenmarkt, de dynamiek van het concurrentievermogen en de externe duurzaamheid en balansen, die als basis moeten dienen voor de voorbereiding van landspecifieke diepgaande evaluaties.
10. ONDERSTREEPT het belang van de procedure voor macro-economische onevenwichtigheden voor de coördinatie van het economisch beleid van de EU en BENADRUKT dat transparantie en multilateraal toezicht moeten worden gewaarborgd. DRINGT AAN op nauwlettend toezicht op bestaande en mogelijke nieuwe onevenwichtigheden, en een tijdige beleidsrespons, met inbegrip van de uitvoering van relevante hervormingen zoals aanbevolen in de landspecifieke aanbevelingen in het kader van het Europees Semester en zoals opgenomen in de herstel- en veerkrachtplannen. ONDERSTREEPT dat, door macro-economische onevenwichtigheden te voorkomen en te corrigeren, het vermogen van de lidstaten om te reageren op schokken wordt vergroot en de economische convergentie wordt ondersteund. BENADRUKT dat de vermindering van alle onevenwichtigheden positieve overloopeffecten in de eurozone en in de EU oplevert.
11. NEEMT ER NOTA VAN dat het waarschuwingsmechanismeverslag 2023 in overeenstemming is met het voorstel van de Commissie over de toekomst van het toezicht op macro-economische onevenwichtigheden, dat is voorgesteld in het kader van de evaluatie van de economische governance van de EU, en met name met de sterkere preventieve rol van de procedure voor macro-economische onevenwichtigheden in een omgeving die wordt gekenmerkt door nieuwe risico's. ONDERSTREEPT dat er grondig en snel moet worden nagedacht over de economische governance, met inbegrip van de procedure voor macro-economische onevenwichtigheden en de verbanden daarvan met andere voor de EU relevante toezichtstromen.